

Diatoetsen- leeswijzer

Scores en referentieniveaus	blz.2
Scores per leerjaar per toets	blz.3
Streefscores klas 1	blz.3
Streefscores klas 2	blz.5
Streefscores klas 3	blz.6
Nieuwe normering	Blz.7
Verband tussen streefscore en referentieniveau	blz.7
Wat doen we met de resultaten?	blz.8
Verbeteren van de lees- en rekenvaardigheid	blz.8
Lezerstypen	blz.9

Hoogezand 9 november 2020

Leerlingen uit de klassen 1, 2 en 3 maken aan het eind van het schooljaar een reeks Diatoetsen-toetsen. Brugklassers maken er bovendien aan het begin van het jaar ook al een aantal. Deze toetsen worden afgenomen in het kader van het leerlingvolgsysteem en de resultaten gebruiken wij om bij te houden welke vorderingen onze leerlingen maken op bepaalde onderdelen van de (kern)vakken Nederlands, Engels en rekenen. Dankzij Diatoetsen kunnen we die vorderingen bovendien vergelijken met landelijke gemiddelden.

Als alle toetsen zijn afgenomen krijgt elke leerling en elke mentor een overzicht van de resultaten. Deze leeswijzer Diatoetsen is bedoeld om de betekenis van die resultaten duidelijk te maken.

Scores en referentieniveaus

Een resultatenoverzicht van een leerling kan er zo uitzien:

Toets	Score	Referentieniveau
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	917	Naar 2F
DiaWoord- woordenschat Nederlands	75	
DiaSpel- spelling Nederlands	51	1F
Diatekst Engels- begrijpend lezen Engels	70	A1
Diawoord Engels- woordenschat Engels	62	
DiaCijfer- rekenen	1024	Naar 2F
DiaWiskunde		

N.B. Als er bij een toets geen score vermeld staat, dan is die toets niet gemaakt. Niet alle toetsen worden door alle leerlingen gemaakt: er zijn verschillen tussen de deelscholen.

In het resultatenoverzicht worden dus twee soorten resultaten getoond: een getal en een referentieniveau. Het getal geeft aan hoeveel punten een leerling op een bepaalde toets heeft gescoord. Aan die score wordt in sommige gevallen een zogeheten 'referentieniveau' gekoppeld. Referentieniveaus zijn landelijk vastgesteld. Op bepaalde momenten in zijn schoolloopbaan moet een leerling aantonen dat hij een zeker niveau beheerst.

Voor Nederlands geldt de indeling in vier niveaus: 1F, 2F, 3F en 4F. Die komen overeen met eind basisschool, 1F, eind vmbo en halverwege havo en vwo, 2F, eind havo, 3F en eind vwo, 4F. Voor Engels is er een iets andere indeling: A1, A2, B1 en B2, maar die komt op ongeveer hetzelfde neer. Rekenen gebruikt 3 niveaus: 1F, 2F en 3F (eind havo/vwo)

Scores per leerjaar per toets

Voor alle toetsen gelden streefscores. Die verschillen per klas en per leerjaar. In de overzichten op de volgende bladzijden is te lezen naar welke scores gestreefd wordt. Een leerling die op of boven dat niveau zit, zit 'op schema'. Een leerling die onder dat niveau zit, zou extra aandacht moeten besteden aan dat onderdeel. Over die extra aandacht vindt u op bladzijde 10 meer informatie.

Streefscores klas 1

In klas 1 zijn twee periodes waarin we de toetsen afnemen: de nulmeting in september en oktober, en de tweede meting aan het einde van het schooljaar. We krijgen door de nulmeting inzicht in het startniveau van onze leerlingen als ze al een aantal weken op het Aletta Jacobscollege zijn. De tweede meting laat zien wat de groei is in dit eerste schooljaar.

In de onderstaande tabellen worden de streefscores genoemd voor zowel de nulmeting als de tweede meting in klas 1.

Streefscore vmbo-bk1

Toets	Streefscore nulmeting	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	750-810	790-850
DiaWoord- woordenschat Nederlands	51-55	56-60
DiaSpel- spelling Nederlands	51-55	56-60
Diatekst Engels- begrijpend lezen Engels	51-55	56-60
Diawoord Engels- woordenschat Engels	51-55	56-60
DiaCijfer- rekenen	800-860	875-935

Streefscore vmbo-kt1

Toets	Streefscore nulmeting	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	805-865	830-890
DiaWoord- woordenschat Nederlands	51-55	56-60
DiaSpel- spelling Nederlands	51-55	56-60
Diatekst Engels- begrijpend lezen Engels	51-55	56-60
Diawoord Engels- woordenschat Engels	51-55	56-60
DiaCijfer- rekenen	895-955	910-970

Streefscore mavo-1

Toets	Streefscore nulmeting	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	880-940	890-950
DiaWoord- woordenschat Nederlands	56-60	61-65
DiaSpel- spelling Nederlands	56-60	61-65
Diatekst Engels- begrijpend lezen Engels	56-60	61-65
Diawoord Engels- woordenschat Engels	56-60	61-65
DiaCijfer- rekenen	975-1035	955-1015

Streefscore havo-1

Toets	Streefscore nulmeting	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	950-1010	960-1020
DiaWoord- woordenschat Nederlands	61-65	68-73
Diatekst Engels- begrijpend lezen Engels	61-65	68-73
Diawoord Engels- woordenschat Engels	61-65	68-73
DiaCijfer- rekenen	995-1055	980-1040

Streefscore vwo-1

Toets	Streefscore nulmeting	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	1025-1085	1045-1105
DiaWoord- woordenschat Nederlands	71-75	78-83
Diatekst Engels- begrijpend lezen Engels	71-75	78-83
Diawoord Engels- woordenschat Engels	71-75	78-83
DiaCijfer- rekenen	1035-1095	1015-1075

Streefscores klas 2

In klas 2 wordt in periode 4 een pakket toetsen afgenomen. We vergelijken de scores van deze toetsen met die uit de brugklas en kunnen op die manier de vorderingen in kaart brengen. In de onderstaande tabellen worden de streefscores van klas 2 genoemd.

Streefscore vmbo-BB2

Toets	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	800-860
DiaWoord- woordenschat Nederlands	61-65
DiaSpel- spelling Nederlands	61-65
Diatekst Engels- begrijpend lezen Engels	61-65
Diawoord Engels- woordenschat Engels	61-65
DiaCijfer- rekenen	885-945

Streefscore vmbo-KB2

Toets	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	865-925
DiaWoord- woordenschat Nederlands	66-70
DiaSpel- spelling Nederlands	66-70
Diatekst Engels- begrijpend lezen Engels	66-70
Diawoord Engels- woordenschat Engels	66-70
DiaCijfer- rekenen	925-985

Streefscore mavo-2

Toets	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	905-965
DiaWoord- woordenschat Nederlands	71-75
DiaSpel- spelling Nederlands	71-75
Diatekst Engels- begrijpend lezen Engels	71-75
Diawoord Engels- woordenschat Engels	71-75
DiaCijfer- rekenen	965-1025

Streefscore havo-2

Toets	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	985-1045
DiaWoord- woordenschat Nederlands	76-80
Diatekst Engels- begrijpend lezen Engels	78-83
Diawoord Engels- woordenschat Engels	78-83
DiaCijfer- rekenen	1000-1060

Streefscore vwo-2

Toets	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	1085-1145
DiaWoord- woordenschat Nederlands	88-93
Diatekst Engels- begrijpend lezen Engels	88-93
Diawoord Engels- woordenschat Engels	88-93
DiaCijfer- rekenen	1065-1125

Streefscores klas 3

In klas 3 wordt in periode 4 ook getoetst. In vergelijking met de eerste en tweede klas ontbreekt een aantal toetsen, omdat die (nog) niet beschikbaar zijn. We vergelijken de scores met die uit de eerste twee klassen en kunnen zo de vorderingen in kaart brengen. In onderstaande tabellen worden de streefscores genoemd.

Streefscore vmbo-BB3

Toets	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	835-895
DiaWoord- woordenschat Nederlands	66-70
DiaCijfer- rekenen	915-975

Streefscore vmbo-KB3

Toets	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	945-1005
DiaWoord- woordenschat Nederlands	71-75
DiaCijfer- rekenen	950-1010

Streefscore mavo-3

Toets	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	950-1010
DiaWoord- woordenschat Nederlands	76-80
DiaCijfer- rekenen	990-1050

Streefscore havo-3

Toets	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	1015-1075
DiaWoord- woordenschat Nederlands	86-90
DiaCijfer- rekenen	1060-1120
Diatekst Engels-begrijpend lezen Engels	88-93
Diawoord Engels- woordenschat Engels	88-93

Streefscore vwo-3

Toets	Streefscore periode 4
DiaTekst-begrijpend lezen Nederlands	1155-1215
DiaWoord- woordenschat Nederlands	98-103
DiaCijfer- rekenen	1125-1185
Diatekst Engels-begrijpend lezen Engels	98-103
Diawoord Engels-woordenschat Engels	98-103

Nieuwe normering

De toetsen voor Diatekst Nederlands en Diacijfer voor rekenen zijn vernieuwd: Diatekst met ingang van leerjaar 2019-2020 en die van Diacijfer met ingang van leerjaar 2020-2021. Deze nieuwe releases betekenen een breuk in het leerlingvolgsysteem wat betreft de normeringen: de nieuwe scores worden weergegeven in een nieuwe grafiek. In de grafieken blijft op eenzelfde manier zichtbaar waar de leerling staat t.o.v. de streefscores.

De oude scores kunnen worden vergeleken met de nieuwe scores met behulp van omzettabelen; die van Diatekst is reeds beschikbaar, die van Diacijfer volgt z.s.m.

Omzettabel BLN-scores Diatekst 2.0 naar 1.0

BLN 2.0	ong. gelijk aan BLN 1.0
636 - 675	31 - 33
676 - 710	34 - 37
711 - 746	38 - 40
747 - 785	41 - 44
786 - 850	45 - 50
851 - 875	51 - 53
876 - 916	54 - 56
917 - 950	57 - 60
951 - 981	61 - 63
982 - 1022	64 - 67
1023 - 1063	68 - 71
1064 - 1093	72 - 74
1094 - 1145	75 - 79
1146 - 1195	80 - 84
1196 +	85 +

Verband tussen streefscore en referentieniveau

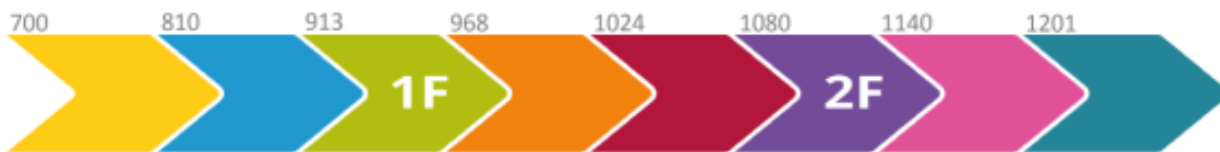
De scores die behaald zijn op de verschillende toetsen, worden gekoppeld aan een bepaald referentieniveau. Daarmee wordt aangegeven waar een leerling zich bevindt op weg naar het te verwachten eindniveau.

Hieronder staat een voorbeeld van de schaalverdeling bij de referentieniveaus op het gebied van begrijpend lezen Nederlands. Daaruit blijkt bijvoorbeeld dat een leerling niveau 2F bereikt heeft op het moment dat zijn score is opgelopen tot 982. Een leerling die bij ons het vmbo examen heeft gedaan, zou dat niveau behaald moeten hebben.

Bij Engels ziet het scoresysteem er iets anders uit. Taaldocenten in Europa werken met het Europees Referentiekader, oftewel het ERK. Dit is een vastgesteld Europees raamwerk van niveauomschrijvingen voor moderne vreemde talen, zoals Engels, Frans, Duits en Spaans. Ook bij Diatekst Engels kan het zijn dat uw kind als een bepaald lezerstype uit de toets komt; ook dat hoort u van de mentor of vakdocent.

Bij Diacijfer wordt in de kleurenbalk het rekenniveau (RN) aangegeven. De referentieniveaus (1F, 2F) kunnen op dezelfde manier worden geïnterpreteerd als bij Nederlands. Het instroomniveau in de brugklas moet hoger zijn dan 1F om het eindniveau van het rekenexamen (2F, oftewel score 91 of hoger) met enig gemak te kunnen halen.

Afbeelding: Scoresysteem DiaCijfer

Wat doen we met de resultaten?

Als een leerling nog niet op het niveau zit dat je van hem mag verwachten op grond van de klas waarin hij zit, zal er iets moeten gebeuren. Soms zal dat betekenen dat er in de klas extra aandacht wordt besteed aan een bepaald onderdeel waarop de scores tegenvallen, soms ook zal er in groepen of zelfs individueel aan vormen van ondersteuning moeten worden gedacht. Daarin speelt het docententeam een rol, maar zeker ook de leerling zelf. Als iets dergelijks voor een bepaalde leerling geldt, zal er contact met hem of haar worden gezocht.

Verbeteren van de lees- en rekenvaardigheid

Uit alle onderzoeken blijkt keer op keer dat regelmatig (kleine stukjes) lezen helpt. U kunt uw kind helpen door thuis het lezen te stimuleren. Het maakt niet uit wat ze lezen, als ze maar lezen: boeken, af en toe de krant, of het BBC nieuws voor kinderen (www.bbc.co.uk/cbbc/). Op de website onder de tab onderwijs staan bij Diataal tips voor de verschillende lezerstypes. Bij rekenen en wiskunde treft u ook tips aan om met uw kind aan de slag te gaan.

Als u vragen heeft over de toetsen of begeleiding n.a.v. de resultaten, kunt u terecht bij de mentor. Voor "specialistische" vragen kunt u contact opnemen met de teamleider, met Ina Bieze (ibieze@aletta.nl) of met Janneke Wegman (voor Engels) (jwegman@aletta.nl).

Lezerstypes

Naast bovengenoemde scores kan het zijn dat er nog aanvullende informatie over het begrijpend leesniveau van uw kind gegeven wordt. Diatext geeft namelijk ook lezerstypes aan. Leerlingen die aan de lage kant presteren, worden ingedeeld in drie soorten lezers, namelijk: schoolse lezers, compenserende lezers of vermijdende lezers.. Als dat zo is, dan hoort u dat van de mentor of vakdocent tijdens het ouderspreekuur.

De toetsuitslagen van Diataal geven aan of een leerling problemen heeft met begrijpend lezen. Als een leerling beneden het gemiddelde scoort, wordt gekeken of dit leesprobleem zich voordoet op woord- en zinsniveau, op alinea-niveau en/of op tekstniveau (macroniveau). Op basis hiervan worden lezerstypes toegekend.

Compenserende lezer

Deze lezer heeft vooral een gebrek aan woordkennis. Deze leerling compenseert dit gebrek aan woordkennis door een strategische manier van lezen gericht op het begrip van de tekst in zijn geheel. Best een slimme aanpak als het gaat om inzicht in de hoofdzaken van een tekst. Hoewel de leerling de hoofdzaken begrijpt, is het wel een zwakke lezer. Op termijn kunnen de problemen op woord- en zinsbegrip zo groot worden dat het ook het algehele tekstbegrip in de weg gaat staan. De compenserende lezer zal vooral moeten gaan werken aan het vergroten van zijn woordenschat, en leren stil te staan bij onbekende woorden in een tekst.

Schoolse lezer

Deze lezer heeft een voldoende woordenschat en een vlotte zinsverwerking, maar komt onvoldoende tot begrip van de tekst in zijn geheel. Dit gaat vaak gepaard met een onvoldoende bewust en actief leesgedrag. De schoolse lezer heeft baat bij het aanleren van leesstrategieën die gericht zijn op het achterhalen van de betekenis van de tekst in zijn geheel.

Vermijdende lezer

Deze lezer heeft zowel een taal- als een leesprobleem en heeft een (zeer) zwakke totaalscore; ook het technisch lezen kan zwak zijn. Daardoor verliest deze lezer zijn leesmotivatie en zelfvertrouwen, gaat leestaken vermijden en raakt steeds meer achterop. De probleemlezer moet eerst weer aan het lezen gezet worden met interessante teksten op het eigen niveau. Deze leerling heeft extra aandacht en tijd nodig want het zelfvertrouwen, de woordenschat en de aanpak van teksten moet verbeterd worden.

